Cijena Din 1·50

Poštarina plaćena u gotovu

Obitelj

BROJ 11-12

Uskrs 1940

Gradnja ljetovališne kućice

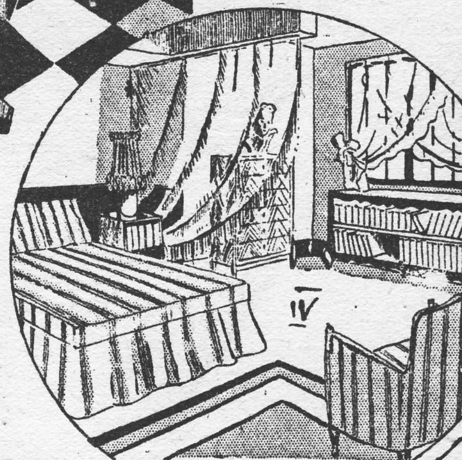

Priznajte iskreno, da se na dnu vašeg srca skriva želja: postati kućevlasnik. Nemojte se bojati, da ćemo vašu želju nazvati buržujskom. Predmet vaših snova nije velika stambena kuća s nekoliko katova, nego mala kućica za odmor vaš i vaše obitelji, gdje bi mogli u miru provesti svoje praznike. Ako je bliže gradu, mogli bi u njoj provesti cijelo ljeto.

Ali čim čovjek pomisli na gradnju ma i skromnije kućice, troškovi su vrlo veliki. Ipak dade se to udesiti vrlo jeftino i da uza sve to posluži svojoj svrsi.

Ako ne upotrebljavate već gotovu sušu, potrebno je da podignete kućicu, koja je građena kao suša. Kako je građa jednostavna, ne iziskuje mnogo novaca ni posla.

Prizemlje je velika soba, a na katu će biti isto tolika prostorija.

Kako ćete to izvesti? Prije svega suša treba da dobije strop. Pod će biti ljepši, ako za nj uzmete četvorne ploče crne i bijele ili crvene i bijele. Proširit ćemo male otvore od suše u prozore. Kako su večeri u početku i na koncu ljeta ohladne, moći ćete tome doskočiti podizanjem makar i skromnijeg seoskoga kamina. Kad imate gotovo prizemlje, namjestit ćete ga starim ladanjskim pokućstvom ili, ako vam prilike dopuštaju, i modernijim, kako pokazuje naša slika. Mjesto toga moći će se upotrebiti i koji komad slamnatog namještaja.

Ako je ikako moguće, treba nastojati, da stubište, kojim se uspinje na kat, bude unutra, t. j. da se ide iz prizemlja. Soba na katu je podijeljena tako, da imamo po strani odio za umivanje, koji može biti odijeljen zastorom. Ako smo prozore proširili, soba će biti dosta svijetla. Divan-krevet, ormarić kraj kreveta, ormar za rublje, niska biblioteka, stari naslonjač i eto cijelog namještaja. Uporedo s krevetom ukusno nabran zastor pred prozorom daje prostoriji osobit izgled.

Siđimo u prizemlje. Staro (ako smo upotrebili gotovu sušu) prizemlje ste podijelili u dva dijela. Jedan je kuhinja, a drugi dio je malo predvorje (hall) s naslonjačem, divanom i ormarom. Tako će vam hall moći poslužiti kao soba za primanje, ako bi to ustrebalo. Raspored vratiju daje tom dijelu kuće posebno lijep izgled.

Radi simetrije na katu možemo probiti još jedan prozor. Dobro će doći i radi svjetlosti.

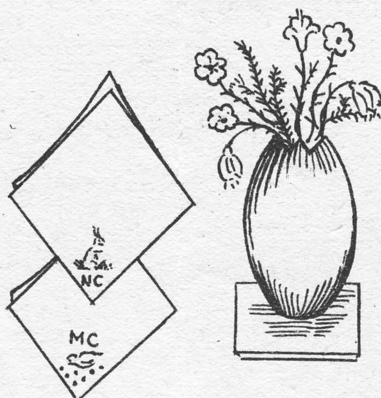
Na našoj slici: I. suša; II. suša priređena za ljetovališnu kućicu; III. prostorija u prizemlju; IV. soba na katu.

DOMAĆICI ZA USKRS!

Vrijedne domaćice se spremaju, da što bolje i ljepše spreme svoj dom za veliki blagdan. Čitav tjedan se vrši »veliko čišćenje«. Zidovi se ometu, pod svjetla, prozori i vrata operu, sve se sjaji od čistoće i reda, a iz kuhinje već dopire miris po šunki i pečenju uskrsnih kolačića. Kad je sve spremno i poslovi posvršeni, ostaje domaćici još briga — uređaj uskrsnog stola.

Domaćici, kojoj je stalo da svojim ukućanima osim »dobrog apetita« priredi kod uskrsnog stola i pravo uskrsno raspoloženje, stavit će na stol bijeli stolnjak izvezen proljetnim motivima. U sredini stola neka je košarica puna pisanica, a do nje vaza sa cvijećem. Vrlo lijepo se može smjestiti proljetno cvijeće: u plitki tanjur stave se jaglaci i visibabe zajedno s lukovicom i korjenčićima (prije otresti zemlju), a vode samo toliko, da su korjenčići pod vodom. Cvijeće se u tanjuru podigne i stoji uspravno kao ono u prirodi.

Još nešto će ukusno izgledati na stolu! Vazice iz bojadisane ljuske od jaja! Jaje, koje će domaćica upotrijebiti za pravljenje kolača, treba na šiljatom vrhu

oprezno otvoriti i načiniti malu rupicu te pustiti da polagano iscuri bjelanjak i žutanjak. Sada vodom treba isprati ljusku i bojadisati isto tako, kao što se bojadišu jaja za pisanice. Obojadisanu ljusku posušiti, obrisati masnom krpom, da dobije sjaj, a zatim pričvrstiti ljepilom ili pečatom na komadić tvrdog papira, (kartona). Oprezno raditi, da ljuska ne pukne. U tako zgotovljene vazice staviti vode i sitnog cvijeća kao tratinčice, ljubice, visibabe i nešto zelenih listića. Vazice mogu biti sve jedne boje na pr. crvene, no lijepo je vidjeti i svaku u drugoj boji.

Na uskrsni stol stavite pred svakog člana obitelji ovako priređenu vazicu, pa eto uskrsnog veselja. Ove vazice mogu biti u stilu s ubrusima načinjenim »u domaćoj izradbi«. Evo ovako: iz bijelog svilenog papira izrežite veličinu ubrusa po volji, zatim izrežite iz bojadisanog papira (glanc-papira) razne oblike kao pisanice, zečiće i pile te slične uskrsne simbole. Uredno izrezane oblike pričvrstite ljepilom na jedan ugao ubrusa, a slično načinite monogram za svakog pojedinog člana obitelji. Ovakav ugao ubrusa ukrašen sličicama i lijepim monogramom bit će ugodno iznenađenje članovima obitelji. Taj posao traži strpljenja i vremena, no to će biti domaćici uzvraćeno srdačnim raspoloženjem ukućana kod uskrsnog stola. **M. Cvetković**

OBITELJ
ČASOPIS ZA HRVATSKU KUĆU I PORODICU
U ZAGREBU 20. OŽUJKA 1940.
GODINA XII. BROJ 11./12.

Uskrs kao međaš u povijesti svijeta

Napisao dr Josip Andrić

Kad je Isus Krist, Sin Božji, na Golgotskom brežuljku u Jerusalemu razapet umro za spas svijeta, zatvorila se knjiga dotadašnjih vjekova. U Kristovoj smrti nađoše svoj svršetak. I kao u zaprepaštenju stajao je svijet ne znajući, što će iza tog Velikog Petka doći. Kolika li je radost prostrujala svijetom, kad je iza toga svanulo Uskrsnuće, kojim je Sin Božji pobijedio tamu i otvorio vrelo neiscrpivog, vječnog svijetla.

Tako je s Velikim Petkom u tami, krvi i boli završena golema jedna svjetska prošlost, a s Uskrsom je u svijetlu, pjesmi i radosti otvorena veličanstvena i slavna svjetska budućnost, kojoj su dionici svi narodi do današnjega dana.

Kad se približivao golgotski Veliki Petak, svijet je bio u naponu svojih sila, u sjajnom porastu svih veličina, što ih je život bio kadar dati. Ljudske su težnje prelazile granice sadanjih snaga, a ljudski je ponos u pretjeranom uzveličavanju svog vlastitog »ja« prešao smiono granice dopustivosti i stao da se penje po opasnim stepenicama oholosti sve više i više. Tkogod je razuman to motrio, sa strepnjom je slutio, da to mora dovesti do

SIMBOL VELIKOG PETKA

katastrofe, do sloma, do propasti.

I došao je Veliki Petak. Razapeta Poniznost pobijedila je ljudsku oholost pod golgotskim križem. Svjetske veličine se strop oštaše, a na obzorju se svijeta s Uskrsom ukazala jedina trajna Veličina, kojoj nije kraljevstvo od ovoga svijeta.

Uskrs je osvijetlio nove putove, po kojima čovječanstvo može doći k svojoj sreći.

Već dvadeseto stoljeće osvijetljeni su ti putovi. Ali premnogi ih zatrpavaju i nastoje skrenuti struju čovječanstva u druge smjerove. I gotovo nam je tako, kao da osjećamo, kako se ponavljaju simptomi u životu čovječanstva slični onima prije danâ Golgote. Težnje ljudske opet prekoračuju granice razumnih snaga, a ponos je ljudski opet stao da se opasno penje po stepenicama oholosti . . .

Ne sluti li to na strašnu katastrofu? I što iza ovog Velikog Petka nosi Uskrs? Ne će li se opet zatvoriti knjiga prošlih stoljeća i otvoriti nova, kojoj ne znamo ni imena, ni sadržaja?

Ne stojimo li baš s ovim Uskrsom na novom tisućuljetnom međašu u povijesti svijeta?

Uskrsnuće Isusovo

*Tri Marije redom gredu**
Kroz goricu Maslinovu.
Prva nosi bele masti,
Čim će Bogu rane ličit.
Druga nosi beli rubac,
Čim će Bogu rane trti.
Treća zavrnula krila,
(Zavrnula) do kolina .
*Pa no išću** novi grobak*
I u grobu Spasitelja.

Našle jesu novi grobak,
A na grobu anđel sidi.
One ga se prestrašile
I nazad su odstupile.
»Ne strašte se, tri Marije!
A ja znadem, što išćete!
Vi išćete novi grobak
I u grobu Spasitelja.
Evo danas treći danak,
Da je Isus uskrsnuo.

Obećal je, da će poslat
Sveto telo od pšenice,
A krvčicu od lozice.«
Sad, Isuse, budi hvaljen
Skupa s Majkom uvijek. Amen.

Čula od svoje majke i zabilježila Jelka Biondić iz Sv. Jurja u Hrv. Primorju. Dobrotom učiteljice Marije Sabljak.

* idu.
** traže.

Je li to bio zločin?

Napisao Jacques Peyrot

»Jesi li čuo? Jesi li čula?«

Probudivši se iznenada supruzi Médardovi sjeli su u postelji i pitali su jedan drugoga u isto vrijeme osluškujući prema prozoru, kroz koji je dopro štropot. Radi vrućine ostavljali su prozor otvoren po noći. Stanovali su u drugom spratu jedne kuće, iza koje je tekla mala rijeka između zidova.

»Kao da je bio hitac iz revolvera,« prošapće gospođa Médardova, sva dršćući.

»I dolazilo je iz prizemlja,« potvrdi Medard.

U isti čas začuje se nov štropot, i to od nekoga teškog tijela, koje je palo ili bilo bačeno u vodu.

Medardove odmah uhvati groza i oni sebi predstaviše dramu: žrtvu oborenu hitcem iz revolvera, zatim bačenu u vodu od ubojice.

»To je kod Chanteugesovih,« prošapće Medard.

»Gospođa Chanteuges je na putovanju. Samo je muž doma,« odvrati gospođa Medard.

Oboje instinktivno skoče iz postelje i približe se k prozoru. Kako su se nagnuli, nazru u tami lik čovjeka, koji se objesio s jednoga prozora u prizemlju i pustio se u čun, koji je bio vezan za zid. Odvezavši uže od karike odgurne čun u sredinu rijeke i udalji se tiho veslajući.

»U pomoć! . . . Ubojica!« vikne sama od sebe gospođa Medardova.

»Ti si luda! Hoćeš li šutjeti!« izgrdi je muž i povuče je natrag. »Možda ima više kugala u revolveru. Hoćeš li da nam ih pošlje?«

Ali poklič mora da je djelovao. Neki stanovnici na obali probude se i stanu otvarati prozore. Glasovi, koji su se dozivali, pomutiše noćni mir. Onda se sve umiri i opet nasta tišina.

»Pustili su ga, da uhvati maglu!« reče žaleći gospodin Medard.

*

»Da nijesi bila vikala, ne bismo imali sva ova okapanja!« mrmljao je Medard.

Izlazio je sa ženom iz komesarijata, gdje su oboje već deseti put bili preslušavani od policijskih službenika, kojima je bila povjerena istraga. Njihovo svjedočanstvo bilo je glavno. Na njemu se jedino temeljila sumnja umorstva, jer nijesu bili našli leš gospodina Chanteugesa, premda su pretražili rijeku niz vodu od kuće zločina duž čitavoga hatara seoskoga.

»Pa nijesmo isisali iz prsta hitac iz revolvera i pljusak tijela, koje je bačeno u vodu!« uzdisao je Medard. »Nijesmo mi krivi, ako ga je struja zanijela tko zna kamo. Naći će ga već prije ili kasnije, toga ubogoga gospodina Chanteugesa, kojega njegova udovica gorko oplakuje. Ali kad za potvrdu našega govora ne bi bilo svjedočanstvo naših susjeda, koji su kao i mi vidjeli ubojicu, kako bježi u čunu, još bi nam rekli, da lažemo, nego!«

Činilo se, da je istraga zapela. No policisti su ipak slijedili jedan trag i natucali su, da su ispitivanjem jednih i drugih mogli ustanoviti oznake ubojice i odrediti put, kojim je pobjegao. Ali nijesu htjeli odati, kamo ih je taj trag vodio. Udovica, vidljivo ogorčena tom tajnovitošću, pokazivala je sumnju u njihov uspjeh.

»Idite, to je samo da sakriju svoju nevještinu! Oni ne znaju ništa. Ništa nijesu našli. On slobodno šeće, ubojica moga jadnog muža! Ako nema nikoga drugoga da ga ulovi! . . . Kad bi mi barem donijeli njegovo ubogo tijelo, da ga mogu pristojno pokopati!«

Bilo je lakše redarima ustanoviti motiv zločina nego točno odrediti okolnosti. Raspremljeni krevet, posteljina razbacana činilo se, da pokazuju, da je g. Chanteuges, zatečen u snu, bio oboren od kugle, koja je, čini se, bila ispaljena iz najveće blizine. Ni na posteljini, ni na podu nijesu se našli tragovi krvi Zločinac je bio ušao kroz prozor sa strane rijeke, počinio hladno svoje nedjelo, zatim je prekopao pokućstvo i dočepao se znatne svote, kako je govorila udovica. Ostalo je bilo tajnovito.

»Uhvatiše ubojicu! Policija će ga dovesti k gospođi Chanteuges, da uspostavi zločin!«

Ovaj glas, koji je pukao selom, odriješi odmah svačiju radoznalost. Svi stanovnici povrvješe prema mjestima zločina.

U blagovaonici policisti mučili su pitanjima gospođu Chanteugesovu, jamačno zato, da bi razjasnili tačke korisne rekonstrukciju zločina.

»Jeste li sigurni, da ste nam dali tačne potankosti o svemu, što je nestalo s ubojicom?« navaljivao je jedan od njih.

»Pa sigurno,« tvrdila je udovica.

»Da vidimo,« pristajao je inspektor ispitujući različne papire. »Neko vrijeme prije zločina gospodin Chanteuges bio je naručio u Parizu čitavo odijelo, jedan šešir i par cipela. Što je bilo s tim stvarima? Jeste li ih našli?«

»Nijesam . . . Ubojica mora da ih je odnio,« ispenta udovica.

»Vi nam to nijeste prijavili.«

»Zaboravila sam.«

»Neka bude. Ali ima još jedna stvar, o kojoj ste propustili da nam pripovijedate. Zašto je bila određena ona znatna zaliha soli — kojih trideset kila! — koju je vaš muž preuzeo na stanici mjesec dana po prilici prije njegova umorstva?«

Gospođa Chanteuges pogleda razrogačenim očima.

»Soli?« izmuca ona. »Vi ste sigurni? Ja nikad nijesam vidjela te soli.«

»Bila je u ovoj vreći,« reče inspektor pokazujući vreću od platna, na kojoj se poznalo, da je dugo vremena ležala u vodi

Na taj pogled gospođa Chanteuges smete se i problijedi. Inspektor dade znak oružniku.

»Dovedite onoga, koji je učinio da iščezne gospodin Chanteuges!«

U okviru oružane pratnje i s lisicama na rukama uđe jedan čovjek.

ZA KOGA TO ONA ŠARA USKRSNE PISANICE ? (Foto Ufa)

Gospođa:

»Antonije! Našli su te!... Pa nije moguće, da te optužuju, da si svoj vlastiti ubojica!«

»Umirite se! Vaš je muž priznao. Stvar je bila dobro zamišljena: hitac revolvera u noći, pljusak vreće soli u vodu, koja se morala rastopiti i učiniti nemogućim otkriće tobožnjega leša... Ne ostaje vam drugo nego da priznate svrhu te inscenacije.«

Umoreni, živi i zdravi gospodin Chanteuges ponikne.

»Bio sam osiguran,« izmrmlja. »Protiv krađe i doživotno... A poslovi su išli tako zlo! Pokušao sam ovako. Moja žena imala je doći za mnom u inozemstvo.«

»Promašili ste,« zaključi inspektor. »Ali zato ćete ipak biti progonjeni radi pokušaja prijevare, ubogi gospodine Chanteuges!«

Uskrsno pismo jednom gubavcu

Spjevao Jeronim Korner

Na dalekom otoku,
otrgnut od svijeta,
utapljajući sa suncem
tugu beskrajne samoće,
bojiš se velikog blagdana
Uskrsnuća.

Ne znam, da li ti itko čestita
osim mene
i duvne, koja te dvori
i koja gleda u tvojoj duši
Raspetog Krista,
a u tvojem tijelu
sliku domovine EVROPE!

Ali ne plači!
Ti ni ne znaš,
koliko blago nosiš
u bolesnim ranama svojim . . .

Koliko bi ti bogataša zavidjelo,
koliko bi trgovaca uzdisalo
za biserom duše tvoje,
kad bi je mogli gledati onako,
kao što gledaju novac.

Ne plači!
Ni sva zemlja nije dostojna
tvojih suza . . .

I ti ćeš jednom uskrsnuti!
Uskrsnut ćeš, znaš,
sa svojim Isusom.
I što su veće rane tvoje,
dublje će ući u tvoju dušu
Svjetlost Uskrsnuća . . .

Narodno blago

Uskrs šeta

Napisao Tomislav Macan

Uskrs je najstarija svetkovina kršćanskoga svijeta. Uspomena na Otkupiteljevo uskrsnuće spominjala se u prvim kršćanskim vremenima svake nedjelje. To je bilo malo vjernicima. Željeli su nešto više. Pa su u to ime tražili, neka Crkva uvede posebnu svetkovinu u čast Uskrsnuća. Crkva je najpripravnije prihvatila ovu želju. Ali se našla pred zaprekom, kad ju je htjela ostvariti. Nadnevak je Uskrsnuća bio nepoznat. A baš je zbog njega ljudska slaboća u raznim crkvenim općinama stvorila kojekakva neslaganja i natezanja. Ipak su sve te općine po ovome pitanju bile u jednom složne: da svetkuju uspomenu Isukrstova uskrsnuća u doba kada pada i židovska Pasha. (Jer je Isukrst podnio muku i smrt u vrijeme ove židovske svečanosti.) Da rasčisti to pitanje, Crkva ga uze raspravljati na Nicejskom crkvenom saboru (Sabor je održan godine 325). Tada bi po ovome određeno i naređeno: da se Uskrs svetkuje u prvu nedjelju po prvom punom proljetnom mjesecu.

Tako Uskrs posta pomična svetkovina.

Bit će lijepo čuti barnešto o tome, što je mislio hrvatski puk, zašto je Uskrs pomična svetkovina, te kako je to pokušao rastumačiti.

Puk je s godine u godinu vidio, da Uskrs pada u razne dane ranoga proljeća. Jedne je godine bio prije Blagovijesti, dojduće je skočio u sredinu travnja, pa će godište po tom poći i dalje, po Markov dan. I sve tako. Puk je tada zaključio:

»Uskrs šeta.«

A zašto šeta, rastumačio je ovako:

»Židovi su raspeli Isusa. Zna se po Evanđelju, kako su Ga mučili i raspeli. Ali se ne zna, u koji je dan od mjeseca to bilo. Osim toga ne zna se ni mjesec, u koji ga raspeše. Jedino se zna, da je to bilo u neki petak odmah s premaljeća, a da je uskrsnuo u nedjelju, koja je prva došla.

Židovi znadu, kada je to bilo. Jer o tom piše u njihovim knjigama. Ali oni o tome ne bi za veliku stvar nikome ništa kazali.

Kada je kasnije bilo dosta kršćana, žudili su da svetkuju dan, u koji je Isus uskrsnuo. Ali kako da odrede dan u mjesecu za ovu svetkovinu! Pomogoše se kako su najbolje znali. Kako je Isus bio raspet u neki petak ranoga premaljeća, a uskrsnuo u nedjelju po njemu, odrediše: da će Uskrsnuće svetkovati u nedjelju, što prva dođe, iza kako učini prvi puni premaljetni mjesec.

Kako svakoga godišta prvi puni premaljetni mjesec učini u drugo vrijeme, tako i Uskrs šeta. Na ovaj se način u nekoliko godišta pogodi i onaj petak, u koji je Isus bio raspet, i nedjelja, u koju je slavno uskrsnuo.

Zbog toga je u Veliki petak vazda na nebu puni mjesec,« završuje puk ovo svoje tumačenje pomičnosti Uskrsa.

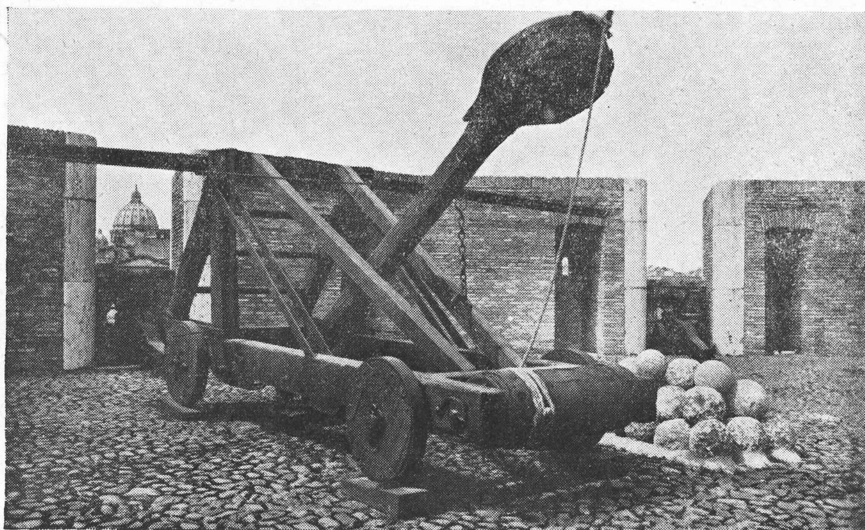
Lijepo je ovo tumačenje. I što je ovdje glavno, ono je tačno. Neke natruhe u izlaganju plod su žive pučke mašte i uobičajeno ruho, kojim puk odijeva i kiti svoje umotvorine.

Još i ovo! Malo prije izneseno hrvatsko pučko tumačenje, zašto je Uskrs pomična svetkovina, zabilježeno je u Župi Dubrovačkoj po pričanju jednog težaka, kojemu je na vratu bio i »šesti križ« (šezdeset godina), kad se jednom u očekivanju uskrsnih svetaca poveo razgovor o njima.

Topovi nekad i danas

Više nego li ikada prije, dolaze danas glasovi o novim raznovrsnim sredstvima, koje ljudi spremaju, da se među sobom uništavaju i ubijaju. Prošlih dana su novine donijele sliku ogromnog francuskog topa od 55 cm, dok su Nijemci dovršili gradnju šest velikih topova od 47 cm. Te veličine nadilaze bivše austrijske topove od 38 cm, što su ih gradile tvornice Škoda, te ponos Kruppovih tvornica: ogromni njemački top od 42 cm iz prošlog rata.

U prošlosti tim grdosijama, žalosnim svjedocima današnjeg ludog doba, nije bilo premca. Najveći topovi u 14. i 15. vijeku težili su od 200 do 300 kg, a izbacivali su kamene kugle od 5 do 10 kg. To su prave igračke prema ogromnim današnjim topovima.

SREDOVJEČNA BACALJKA KAMENIH KUGLA
Nalazi se u Anđeoskoj tvrđi u Rimu — Na slici se kroz otvor lijepo vidi kupola bazilike sv. Petra

Prvi veliki top, koji se spominje u povijesti, još danas postoji. Nalazi se u Gandu (Belgija) Taj je top zanimljiv radi veličine a i s obzirom na gradnju, pravo remekdjelo graditelja. Dug je 18 stopa (oko 5 m), a opseg po širini mu je oko 3 m. Lijevan je iz željeznih šipki, a teži oko 17.000 kg. Građen je vjerojatno u prvim danima izuma artiljerije, oko g. 1380. Stanovnici Ganda su ga upotrebili g. 1382. kod opsjedanja Audenarde. Pisac Froissard pripovijeda, da se top čuo po danu i 5 milja daleko, a noću i 10 milja, i da je proizvodio toliki tutanj, te se činilo, da idu svi đavli pakleni . . . Ganđani ga zovu još i danas *Bedasta Greta i Bijesna Margarita.*

Najveći topovi u nedavnoj prošlosti jesu oni, koje su Turci bili načinili na obranu ulaza kroz Dardanele. Neki putnik priča, da je vidio jedan takav top. Ždrijelo mu je bilo tako veliko, da se neki čovjek, kojega su progonili radi duga, sklonio bio u nj i ostao tako sakrit više dana. Spominje se još jedan glomazni turski top, a to je onaj, što ga je Muhamed II. dao bio lijevati za opsedanje Carigrada g. 1453. Nacrt mu je za nj dao neki Madžar po imenu Orban u času, kad se Muhamed u Drinopolju spremao, da osvoji bizantinsku prijestolnicu. Za sultana vele, da je imao poseban dar za artiljeriju, te mu se nacrt svidio, i dade načiniti top. U času, kad je trebalo top iskušati, prolazio je pučinom jedan mletački brod. Baš su se Mleci bili Muhamedu nešto zamjerili. Orban je stajao pokraj napunjena topa čekajući naredbu gospodarevu, da opali.

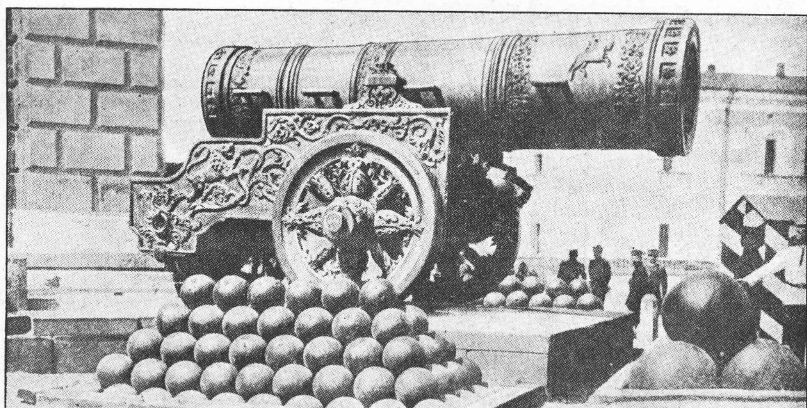
»Pucaj na ovaj brod!« reče Muhamed.

Orban posluša. Lađa je bila pogođena, razbijena i potonu na dno.

Muhamed zadivljen odredi, da se top odveze pod zidove Carigrada. Pedeset pari volova ga vuklo. Sa strane je išlo 200 ljudi, da drže ravnovjesje. Pedeset kolara i 200 pionira išli su, da postavljaju mostove i puteve, kuda će on prolaziti.

Trebalo je najmanje dva sata, da se top napuni, a kod topa je bilo uposleno do 700 ljudi. Mogao je opaliti samo 8 pucnjeva na 24 sata. Izakako je pucao nekoliko dana, raspukne se ubivši sve oko sebe, pa i izdajničkog izumitelja.

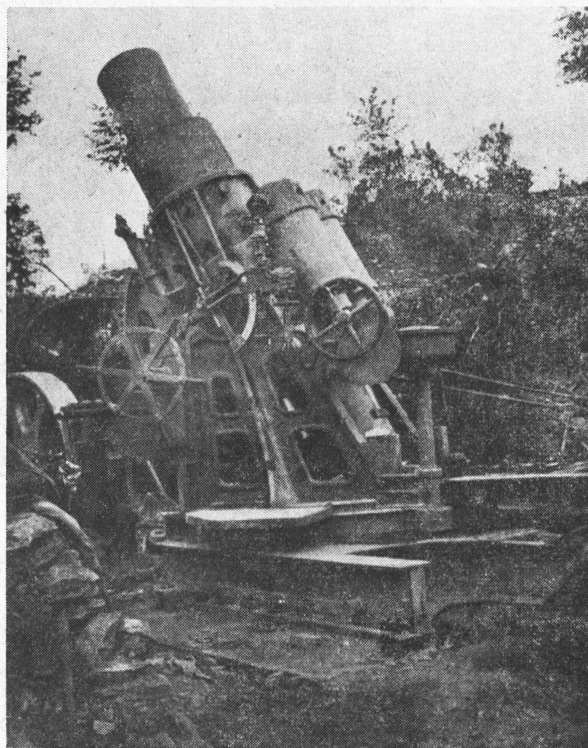
Treba još spomenuti i veliki top, koji se čuva u arsenalu u Moskvi. Vele, da je u njemu i zlata, te da nije nikad pucao. Sagrađen je bio pod Ivanom Va-

JEDAN OD NAJVEĆIH TOPOVA NA SVIJETU NALAZI SE U ARSENALU U MOSKVI
Pričalo se, da u tom topu ima i zlata te da nije nikada palio

siljevićem, a g. 1703. osvojio ga je švedski kralj Karlo XII.

Jednom ga je neki Rus htio ukrasti, da ga vrati natrag ruskom caru Petru Velikom. Li-

AUSTRIJSKI TOP OD 30,5 CM S TALIJANSKE FRONTE ZA VRIJEME SVJETSKOG RATA
Vidi o tom topu u knjizi ratnih doživljaja P. Grkca: „U Paklenom trokutu"

jepe li stvari ukrasti top težak oko 9.000 kg! Ipak je to uspjelo, i zato postaviše spomenik rodoljubnog kradljivca na konju. Kasnije su rađeni topovi, koji se mogu mjeriti s današnjima po veličini, ali po dohvatu ne. Pod Ljudevitom XIV. služili su se kod osvajanja flandrijskih gradova topovima, koji su izbacivali metke od 250 kg.

G. 1832. su Francuzi kod osvajanja Anversa upotrebljavali top kalibra 60 cm. Težak je bio 7.000 kg, a izbacivao metke teške do 500 kg na daljinu od 1400 m. Kad je ispalio 12 metaka, Anvers se predao.

Ali nije to ništa prema ogromnim topovima, koje su Nijemci upotrebljavali od početka velikog rata. Najveće uspjehe su oni postigli ne topovima kalibra 42 cm, nego austrijskim od 35 i 38 cm, građenim u tvornicama Škoda. S topom od 42 cm pravili su više reklamu, ali je radi svoje glomaznosti pružao više neprilika nego koristi.

Da se prenesu 172 komada, od kojih je taj bio sastavljen, trebalo je 120 vagona. Na mjestu, gdje je bio postavljen, valjalo je podići temelje u cementu do 8 m dubine. Trebalo je 24 sata, da se postavi na mjesto, a 6 sati, da se naravna. Oko njega je bilo 260 ljudi. Ukupna njegova težina iznosila je 89.000 kg, a tane 750 kg. Na koncu, što je najstrašnije, svaki hitac je stajao do 200.000 dinara. Iza 50 hitaca top od 42 morao je ići u staro željezo.

Čuven je bio njemački top *debela Berta*. Bio je dugačak 35 metara, ali izdržao je samo za 8 hitaca.

Nema izgleda, ni da bi još veći topovi, što ih grade bilo Nijemci ili Francuzi i Englezi, mogli pokazati veću ustrajnost.

Ogromne su svote, što se troše ne svakog dana nego svakog sata za oružje u ratu. Dok s jedne strane briga oko sačuvanja jednog i najmanjeg djeteta traži toliko napora i dok se sve sile ulažu, da se podignu zdravstvene prilike među ljudima, dotle nemilosrdno oružje uništava svakog sata toliko i života i dobra, što je godinama teškom mukom sticana. Ako se još k tome uzmu u obzir milijuni ljudi, koji su pod oružjem, koji nesamo da ne privređuju, nego ih treba još i izdržavati, silom se nameće misao: koliko još dugo to može trajati? Mjesto nade u bolju budućnost odasvuda se nadvio crni užas.

»Nema mira bezbožnicima,« veli Sveto pismo.

K. Moskatelo.

Sretne

uskrsne

blagdane

svim svojim saradnicima, oglašivačima, čitateljima i prijateljima žele

Uredništvo i uprava

»Obitelji«

Na predstavi »Comédie Française«

Daje se Racineova »Andromaque«. Iza mene je red đaka. Po obličju i dimenzijama negdje »osmaši«, a po svoj prilici i klasičari. Živo se raspravlja o igri. Iza svakog čina. Kad je svršio četvrti čin, debata je nešto življa. Jedan se od đaka duboko zamislio. Nešto mu ne ide u glavu:

»A ko je bio kralj Troje?«

Ne odgovori nitko.

Rasprava se nastavlja. Ipak onaj ne popušta, nego će iza nekog vremena opet:

»A je li, ko je bio kralj u Troji?«

Vođa »cerclea« nije mogao izbjeći te suvereno odgovori:

»Pa Menelaj, otac Hektorov!«

»A da, imaš pravo,« onaj prvi će, da ne izgleda ni on neznalica, »Orest je Hektorov brat!«

Bez komentara. Ali za ravnanje profesorima, koji se kod tumačenja u školi često zanose ne vodeći računa o predznanju svojih slušača.

S.

Slika na omotu:

USKRS

Naslikao Branko Fučić

Na dan Uskrsnuća

Spjevao Stjepan Perčević

Čujem zvono sa susjednog brežuljka,
kako svečano kuca
i slavi blagdan Kristova uskrsnuća.
Sav svijet hrli, da se pokloni
uskrslom Kristu,
dok ja u malenoj sobici lijem suze,
a duša mi je puna
nekog tajnovitog čeznuća . . .

Da pođem i ja
tamo, gdje se običnim danom ćukovi skrivaju,
koje iz sna probudi po koja zalutala ovčića,
i da vidim čudo!

Grob prazan, iako još stražari stoje,
dok Krist u nebeskim dvorima
uživa u ljepoti Očeva lica . . .

I ono tajnovito čeznuće pokrene ruku moju,
koja otvori vrata malene sobice,
kroz koja prostruji svježe proljeće
i ja se uistinu u crkvi nađoh:
Grob prazan, iako stražari još kraj njega stoje,
pobožni svijet, kako se skrušeno moli
i Uskrslom odaje patnje i boli,
dok u prirodi cvate šareno cvijeće . . .

Zadrhta koljeno i ja se spustih
na popločeni pod malene crkvice,
da tiho izmolim za sve svoje one molitve,
koje sam u djetinjim danima naučio
od svoje dobre majčice.

Uskrsnuli Krist

Spjevao Jeronim Korner

Uskrsnulog Krista je lebdio sjaj,
on bio je sama svjetlost i dan.
Njemu su djeca pjevala sva
hvalospjev stari predobro znan.

K njemu i drugih se srdaca žar
sa zanosom vedrim dizao tad,
a on ih je s ljubavlju grlio sve
kroz mirisan tamjanov kad.

Al neki su bolno plakali tu
i mutili pjesmu i ugođaj taj.
Oni su skrušeno molili svi
i grjehova gorkih otkrili vaj.

I oni su k njemu dizali gled,
sa ljubavlju k njemu htjeli su
poć,
al bezdan je crna branila njim
i njih je sputavala demonska
moć.

A plakahu strašno ko godine zle:
»O Pastiru dobri, smiluj se nam!«
Od njihova plača plakahu svi
i samih se svijeća zgasio plam.

U crkvi je grobni nastao mrak,
samo se blistao jedini Čist.
Sa suzom u oku, ostavio sve,
k njima je došô milosrdni Krist.

On ih je grlio žarče od svih,
krvlju je skinuo grjehove s njih,
jer premnoge ovce, što nestaše,
vaj,
predobar pastir je našao taj.

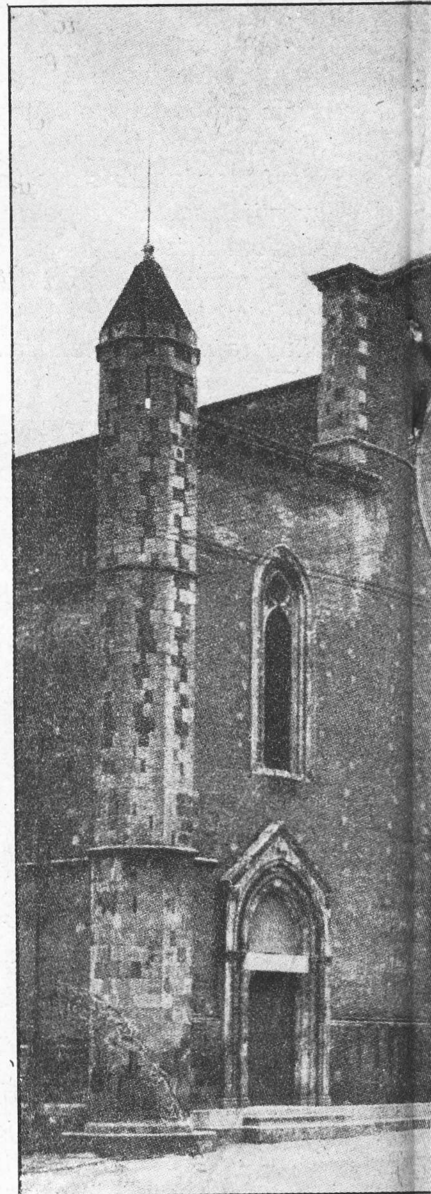
HRVATI PRED KATEDRALOM U LUCERI
U sredini hrvatski metropolita dr Alojzije Stepinac, splitski biskup dr Bonefačić, narodni zastupnik Đuro Maršić i drugi
Foto dr Josip Andrić

Pohod na grob svetog zagrebačkog biskupa

Jedno od najznačajnijih obilježja hrvatskog vjerskog života u posljednje doba jest pojačani smisao za štovanje narodnih Blaženika, svetih sinova hrvatskog naroda.

Kod drugih je kršćanskih naroda kult vlastitih narodnih Svetaca jedan od temelja vjerskog života, pa se tu vjerski i narodni osjećaj divno spaja u jednom kultu, koji nosi obilje duhovnih plodova. Kod nas Hrvata je to dosad ostalo gotovo posve zanemareno polje narodno-vjerskog života. Malo je tko kod nas mario za to, što smo imali bezbroj svetih hrvatskih sinova, koji su životom svojim, svetošću svojom i krvlju svojom i te kako divno zasjali na obzorju katoličke Crkve. S tim nehajem je golemo duhovno blago ostalo sve do danas za hrvatski narod zakopano.

S nenadanim sve većim širenjem štovanja bl. Nikole Tavilića, hrvatskog jerusalemskog mučenika, počelo se to zakopano duhovno blago otvarati hrvatskom narodu. I otuda počinje rasti sve veće zanimanje za svete sinove hrvatskog naroda, te se otvaraju sjajne perspektive za širenje njihova kulta širom domovine.

KA TEDRALA U
U toj je katedrali grob zagrebačk

Slika lijevo :

HRVATSKI METROPOLITA I LUCERSKI BISKUP IZLAZE IZ BISKUPSKOG DVORA

Slika desno :

OLTAR S LIJESOM BL. AUGUSTINA KAŽOTIĆA U KATEDRALI

U GRADU LUCERI
...čog biskupa bl. Augustina Kažotića

HRVATI IZLAZE KROZ KAPIJU IZ LUCERE
praćeni predstavnicima grada, državnih vlasti, svećenstva te golemim mnoštvom oduševljenoga građanstva
Foto dr Josip Andrić

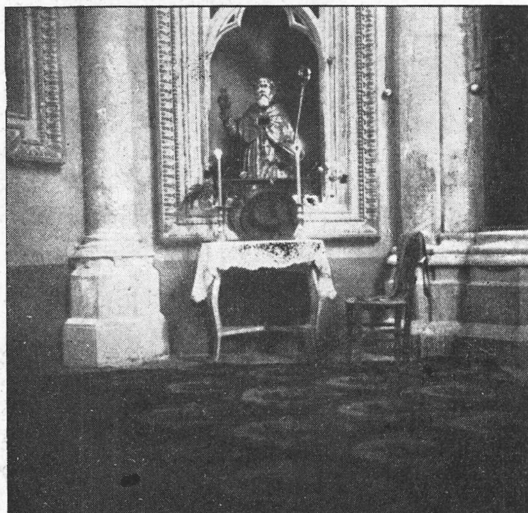
Među tim svetim Hrvatima jedan je od najznačajnijih bl. Augustin Kažotić, koji je bio zagrebački biskup. Živio je gotovo cijelo stoljeće prije bl. Nikole Tavilića. No kao što je bl. Nikola Tavilić poradi tadanjih političkih prilika morao napustiti svoje sveto djelovanje te otići u daleki svijet, u Svetu Zemlju, da ondje sveto završi svoj život, tako je i bl. Augustin Kažotić radi političkih prilika morao napustiti svoje biskupsko sjedište, svoju domovinu te otići u Italiju i ondje ostaviti kosti svoje.

Bl. Nikola Tavilić umro je g. 1391. u Jerusalemu, a bl. Augustin Kažotić g. 1323. u Luceri u južnoj Italiji. Od Tavilićeva groba nema u Jerusalemu ni traga, ali Kažotićev je grob do dana današnjega sačuvan u Luceri, gdje je on posljednje godine svog života proveo kao biskup toga grada.

Sretna je bila misao, da je jesenas u studenom, kad je hrvatsko hodočašće išlo u Rim s molbom Sv. Ocu Papi za kanonizaciju bl. Nikole Tavilića, to hodočašće pošlo i u Luceru na grob bl. Augustina Kažotića. To je bilo prvi put, da su Hrvati hodočastili na grob tog svetog zagrebačkog biskupa.

Lucera je grad s dvadesetak tisuća stanovnika. Leži osamljen, te u nj malo stranaca dolazi. Njemački car i sicilijski kralj Fridrik II., koji je bio i posljednji u Jerusalemu okrunjeni jerusalemski kralj (1225.—1244.), izabrao je Luceru za svoje sjedište. Tu je naselio ostatke Saracena sa Sicilije, pa je njih bl. Augustin Kažotić obraćao.

(Svršetak na strani 97.)

Slika lijevo:
KIP BL. AUGUSTINA KAŽOTIĆA DESNO OD OLTARA, GDJE BLAŽENIK POČIVA
Ispod kipa Blaženikov biskupski šešir

Slika desno:
HRVATSKA KIPARICA MILA VOD NA ULICI U LUCERI

ANTIKRIST

ROMAN O PROPASTI SVIJETA — POLJSKI NAPISAO J. CHOINSKI

(Nastavak)

Strafford, premda nije bio tako zanosljiv kao sestra, zapanjio se kao ona. Doista bilo je nešto elementarno i nešto što se rugalo svim pojmovima i svim vidnim predodžbama u toj slici, koja se prostrla pod njihovim nogama. To su bile stotine tisuća privremenih stanova, na brzu ruku građenih, ali u tolikom mnoštvu i s takvim redom, da je njihov razmještaj bio na veliku čast graditelju, koji je nacrtao plan takvoga prebivališta za milijune.

Straffordovi imali su odmah prigodu uvjeriti se još bolje o neobičnom duhu organizacijskom upravitelja toga ogromnoga tabora i o željeznom zaptu, koji je jedini u tolikoj sili ljudstva mogao držati mir i red. Stražarska lađa spustila se kod jedne od brojnih uzdušnih stanica. Kod su upisali imena putnika u kancelariji, doznačili su im stan u najbližem susjedstvu.

»Ne njegujemo birokratizma,« nasmiješi se činovnik, kojima ih je poslije iskrcanja predao kormilar krstarice. — »Mala formalnost, kojoj ste se morali podvrći, samo je zato, da se dolaznicima osigura stan, koji odgovara njihovim potrebama, da dobiju pouku i ujedno zaštitu od varalica, kojih ni ovdje ne fali. Za policijski nadzor nije nam stalo. Ne bojimo se uhoda ni agitatora.«

Gostionica, u kojoj su se nastanili, bila je načinjena od tankih dasaka i platna, kao sve zgrade u taboru. Unutrašnjost nevelikih sobica bila je presvučena tkaninom, koja nije propuštala uzduha i štitila je od zime. Poslije okrepe dala im je uprava gostionice prema propisu vodiča, koji ih je imao provesti kroz tabor.

Središte ordije zauzimao je ogroman četverokut. Blizu jedne njegovih strana stajala je tribuna, straga zaobljena, kao u muzičkih paviljona. Oko čitavog prostora bili su postavljeni redovi školjaka od kovine, da hvataju drhtaje uzduha. Taj izum omogućivao je iz velike udaljenosti jasno i razgovijetno čuti govor ili slušati pjevanje.

»Ovdje govori rabi narodu,« obavijesti ih Leopold, mladić sanjarskog lica i očiju kao maglom zastrtih.

»Smiju li ga svi čuti, ili samo pristaše?« upita Strafford.

Momčić se nasmiješi, slegnuvši ramenima. Bio je Bečlija i zvali su ga ukratko Poldi. Bio je ovdje tek nekoliko nedjelja, ali rabiju je bio odan svom dušom.

»Kakva bi i mogla biti kontrola nad tolikom silesijom ljudi? U ostalom vidjet ćete sami. A i čemu? Prorok nema tajna, govori i radi sve na suncu, koje je njegova slika. Ovdje nema sile za nikoga.«

Straffordu je bila na jeziku primjedba o odnošaju rabija prema kršćanima i o ustavljanju došljaka, o kojemu su mu napomenuli u Gänserndorfu, ali pogled Editin skloni ga, da ju proguta. Razumio je, da treba s tim pitanjima pričekati i za sada zadovoljiti se vlastitim opažanjem. Pošli su dakle dalje i njihovo čudo bilo je veće na svakom koraku.

Za estradom čitav niz zgrada zauzimali su uredi, o kojima se Strafford brzo imao priliku uvjeriti, da su bili određeni za vođenje ogromnoga stroja vlade uz krajnju štednju prostora i radnih snaga, i da su ipak vršile službu neobično brzo i ispravno. Ostale tri strane pritisli su šatori i daščare, u kojima su stanovali došljaci iz svih strana svijeta, i to kako puki radoznali, tako i posvećeni. Sličilo je to na šahovsku dasku, uređenu po jednom planu, kod čega se nije gledalo na estetiku, ali to više na udobnost i higijenu. Ulice nasute troskom nijesu dopuštale blata. Električna sunca, razmještena u neveiikim razmacima, pretvarala su noć u dan. Privremena kanalizacija osiguravala je čistoću. Najnoviji izumi, koji su se ovdje i ondje uvodili, bili su ovdje upotrebljeni za opće dobro i korist. Znatan broj policijskih redara pazio je red i čistoću, policisti su bez vike i gotovo ne otvarajući usti upravljali masama. Udarala je u oči tišina, mir i prijaznost, s kojom su se vladali među sobom ti valovi ljudi, koji su se valjali svim smjerovima pješke, automobilima i uzduhom. Gledajući te gomile rekao bi, da je to vojska, dugo vježbana, da usvoji što točnije jednoličnu šablonu za svaki svoj pokret, da i za svaku riječ.

»Nema četvrt godine, tu su bile isto onake livade, kao one, koje dijele tabor od Budim-Pešte!« hvalio se Leopold.

Strafford ga je pitao za potankosti te čudne slike. Momak je bio bistre glave i odgovarao je jasno, s razumijevanjem. Svaki odgovor vrtio se oko jednoga imena. On se za sve starao, On je sve nalagao, On je određivao sve. Sve je nosilo

na sebi biljeg lavljega čaporka, vrelo i cilj svega bio je On.

Što su čuli od Polde, to su Straffordovi čuli od svih. U tom ogromnom mravinjaku ljudskom vladao je jedan mozak, živjela je jedna volja. Straffordovi motrili su sa zanimanjem to mnogojezično ljudstvo iz svih naroda, miješali su se rado u različne skupove i koristeći se sveljudskim jezikom, kojim su se svi služili, slušali su razgovore. Bilo im je stalo da osjete vladajuće mišljenje, ali nijesu razabrali ništa osim neizmjerna čuđenja i straha.

Čuđenje bilo je opravdano. Iz stana rabijeva, koji se nije ničim razlikovao od susjednih baraka i koji je bio smješten usred stijene četverokuta, na kojoj je bila estrada, razilazili su se konci te čudesne organizacije, kojoj je pripadalo do toga doba već dobrih sto milijuna ljudi. Kako je ta organizacija uredovala, bilo je očito iz nečuvene upravo lakoće, s kojom su nabavljali hranu za taj taborski grad. Iznenađivalo je osobito, kako je bilo moguće kod tako neznatna broja činovnika tako točno izvršivati zadaće, kojih sigurno ne bi bila svladala nijedna od postojećih birokracija koje bilo vlade.

Henriku i Editi prošao je čitav dan u upoznavanju s tim novim svijetom, koji je dočarao njegov vladar. Željno su čekali večernji sat, u koji se rabi svaki dan svojim ljudima pokazivao. Obdan bio je zabavljen poslovima vlade, a pred večer izlazio je među svjetinu, koja je pogibala od želje da cjeliva skut njegove haljine i da mu iznese svoje molbe i tuge.

(Nastavit će se.)

Pohod na grob svetog zagrebačkog biskupa

(Nastavak sa strane 95.)

Taj je mali grad sav ustao na noge 17. studenoga 1939., da dočeka osamdesetak hodočasnika iz daleke Hrvatske, odakle je onamo prije više od 6 stoljeća došao biskup, kojega tu sav narod kao sveca štuje. Veličanstven je bio doček i od crkvenih i od civilnih i od vojnih vlasti, koji zajedno sa stanovnicima grada iskazaše sve počasti nama hrvatskim došljacima kod dočeka i za cijelog boravka u njihovu gradu. Bilo je to tako svečano, tako srdačno, tako neočekivano, te smo tu osjećali doista svu blizinu one svete pojave, koja nam je zbližila duše s tim dobrim lucerskim građanima.

Vrhunac je dakako bio naš pohod na sam grob bl. Augustina Kažotića u katedrali. Tu je nad grobom svog svetog predšasnika zagrebački nadbiskup dr Alojzije Stepinac odslužio sv. misu, podijelio hodočasnicima sv. pričest te po lucerskom običaju i blagoslov s biskupskim šeširom bl. Kažotića. Dragi su to bili časovi. I nezaboravni. Osjećali smo, kako smo tu izvršili velik čin vjersko-narodnog hrvatskog pijeteta. I vidjeli smo, kako je taj čin tu primljen s velikom pažnjom, koja je veoma pridonijela ugledu hrvatskog naroda nesamo u narodu ovoga grada i okolice, nego i dalje po ovim stranama Italije, kudgod se o tom našem pohodu po novinama proširio glas.

U nanašnjem zagrebačkom nadbiskupu i današnjem lucerskom biskupu prvi put su se dva nasljednika bl. Augustina Kažotića iza njegove smrti našla zajedno nad njegovim grobom, te je tim stvorena jedna nova tiha zajednica za kult ovog davnog svetog zagrebačkog i lucerskog biskupa, kojega i u tom dalekom gradu južne Italije smatraju Hrvatom.

Još do prije 60 godina imao je bl. Augustin Kažotić oltar u zagrebačkoj prvostolnoj crkvi. Tada je s nepoznatih razloga baš taj oltar uklonjen. Sad će nakon ovog pohoda u Luceru biti svetom zagrebačkom biskupu vraćeno oltarsko mjesto u zagrebačkoj katedrali, a osim toga će se osnovati u Zagrebu i posebna župa u čast tom hrvatskom Blaženiku. I razvit će se još i daljnje nove mogućnosti njegova kulta. A i hodočašća u Luceru na njegov grob bit će obnavljana, da bude dostojno nastavljeno ono, što je s ovim prvim hrvatskim pohodom u Luceru tako nezaboravno započeto. *Dr Josip Andrić.*

ANKETA

Da li da žena radi izvan obitelji

Ovih dana smo dobili ovo pismo od jedne vrlo vrijedne prijateljice našeg lista:

»Sa žalošću Vam mogu javiti, da mi je muž već dva meseca bio bez namještenja. Sada se ponovo uposlio, ali dobiva u početku tek 1500 dinara, a to za našu obitelj s četvero djece nije dovoljna zarada. Uzmite u obzir, da mi troje djece ide u školu, te i za njih moram trošiti dosta. Morala sam stoga svoje izdatke smanjiti na najnužnije potrebe, te sam na žalost prisiljena da nakon 10 godina čitanja »Obitelji« prestanem biti njenom pretplatnicom. Barem toliko dugo, dok nam se prilike ne poboljšaju. Ipak nagovorila sam svoju prijateljicu, da se pretplati na našu dragu »Obitelj« te ću list neko vrijeme moći kod nje čitati. Šaljem Vam adresu druge svoje susjede. Pošaljite joj ogledne primjerke lista. Obećala mi je, da će se pretplatiti.

U toj stisci sam pomislila, ne bi li bilo bolje da se i ja sama prihvatim kojeg posla, te da tako olakšam svome mužu brigu oko izdržavanja obitelji.«

Ovo pismo naše pretplatnice potaklo nas je, da se obratimo na ostale čitatelje, neka svojim savjetom pomognu riješiti ovo važno pitanje. Neka odgovore:

1. Je li bolje da i žena potraži posao i zaradi nešto novca? Hoće li time štetovati odgoj njene djece, koja trebaju svoju majku? Ne će li ženinim zaposlenjem cijela obitelj prestati biti ono mjesto, gdje se muž i djeca nalaze najugodnije. Jer zar će žena i iza posla izvan obitelji biti kadra unositi u svoj dom onaj čar i ljepotu, koju treba da pruža svaka obitelj?

2. Je li uopće dobro, da žene traže namještenje, dok ga mnogi muškarci nemaju?

3. *Što da se poduzme, da muškarci, pogotovo ocevi obitelji, dobiju dostojne plaće?*

Odgovori nikako ne smiju biti dulji od 30 redaka, jer želimo donijeti priloge što većeg broja naših suradnika.

BUDIMO SVOJI GOSPODARI!

Napisao dr Zvonko Šprajcer

Kako naše tijelo djeluje na naš duh, to možemo svakog dana opažati na sebi. Ako smo tjelesno umorni, ili čak i bolesni, onda nije ni naš duh sposoban za rad i viša nastojanja. A ako smo posvema zdravi i svježi, onda je i duh bistar i sposoban za rad i stvaranje. Tjelesno bolesni ljudi su često i duševno bolesni, — duh je kao i čovjek, na koga u cijelom njegovom raspoloženju djeluje stan, u kojemu preko cijeloga dana boravi.

Ali s druge smo strane opazili i to, kako veliku moć može da ima nad tijelom duh. Vidjeli smo, kako muškarci i žene u poodmaklim godinama, u krhkim i slabašnim tjelesima upravo cvatu svježinom i vedrinom duše, kako teški bolesnici u veseloj strpljivosti podnose svoje bolove, pa što više, neprestano misle na druge i o njima brige brinu. A zar nismo i na nama samima mogli vidjeti, kako je snažna volja umorno tijelo prisilila na daljnji rad, i to onda, kad je izgledalo, da je iscrpljeno?

Čudnovato je i to, kako jedna jedina vesela vijest može razveseliti bolesnika i učiniti, da zaboravi na sve svoje bolove — kako uopće veselje djeluje na tijelo. Poznato je, da je vjera u liječnika često puta više doprinijela ublaženju bolova i ozdravljenju nego sredstva, koja je liječnik bolesniku preporučio.

Odakle, i kako to? Ponajviše, sigurno, odatle, što čitavo naše raspoloženje jako djeluje na tok naše krvi, i već tako može da odstrani često stanovite neurednosti u našoj krvi. A onda i uslijed toga, što naši živci vrše sigurno jak, iako nama u tančine nepoznat utjecaj na sve naše organe. Ali najjači utjecaj na živce vrši naš duh. Znamo mi veoma dobro, kako u svim uzbuđenijim časovima, kad se naglo uzrujamo, preplašimo, ili razveselimo, možemo čvrstom voljom zagospodariti sami sobom, i sve opet dovesti u red.

Opće je poznato i to, kako se često možemo čvrstom voljom sačuvati od bolesti i kako možemo mirnim i hrabrim duševnim raspoloženjem izbjeći oboljenju i zarazi. Prigodom velikih epidemija redovito se najprije razbole oni, koji se najviše boje. Tko na primjer stoji na velikom propuhu i nenadano pomisli: »Za ime Božje, sada ću sigurno dobiti katar!« — Taj ima potpuno pravo, jer strah steže sve krvne sudove, krv se zgrušava i laganije kola, i tako se događa, da snaga tijela spadne i oslabi.

Nema ništa važnije za čovjeka, nego da po mogućnosti što prije nauči, kako će svojim duhom gospodariti nad tijelom, i kako će tijelo priučiti na pokoravanje duhu. Ako u kasnijim godinama budemo ovisni o svakoj tjelesnoj slabosti i zlovolji, onda ćemo proklinjati mladost, u kojoj smo tijelu suviše popuštali, — ali onda će biti već prekasno, jer je tijelo previše snažno nad nama zagospodarilo.

Biti veseo i živahan, iako nas jako bole glava ili zubi, ne popuštati svakom umoru, uspravno i ravno sjediti kraj stola, makar nam je i zlo, samo što ne padnemo, ponosno koracati, kad bismo se najvoljeli vući kao prebijeni, ne jaukati nikada, ne postati suviše osjetljiv prema hladnoći, jesti junački i jela, koja nam ne prijaju, i slično. Time se stječe sloboda i postizavaju uspjesi u životu.

USKRS MIRA

Finska je nakon više od 100 dana ratovanja ustuknula pred Rusijom, popustila i sklopila mir. Iscrpla je sve svoje snage zadivivši junaštvom svijet, ali ne dočekavši niotkuda prave pomoći, kojom bi mogla izdržati borbu s premoćnim neprijateljem do kraja, morala je radije popustiti nego riskirati potpunu propast. Sklopila je mir, odstupila manji dio Finske Rusiji i tako završila jedan teški, ali časni rat, koji je malom finskom narodu osvjetlao lice pred poviješću svijeta.

Čudno je, kako je boljševička Rusija naglo pristala na taj mir s Finskom. Prvi je boljševički plan bio Finsku svu osvojiti, podvrći i učiniti boljševičkom. Bio je već i imenovan neki finski komunist za predsjednika buduće finske sovjetske vlade. Sad je međutim Staljin tog nesuđenog predsjednika finske vlade dao nesmiljeno ustrijeliti, nagodio se s finskom demokratskom vladom i završio rat, koji nije dotjerao do kraja. Zar je tome razlog, što je Rusija izgubila 200.000 vojnika u tom ratu, a Finska samo 16.000? Zar se bojao, da će žrtve Rusije i dalje u tom razmjeru biti?

Svatko misli, da su tome neki važniji razlozi. Upada u oči, da je njemački ministar vanjskih poslova u isto vrijeme hitno otišao u Rim na važne dogovore, o kojima se ne zna, o čem se zapravo radilo. Ali sluti se, da se i tu radilo o važnim stvarima. O ponudi za mir ili o novim ratnim planovima, koje će Njemačka i Rusija sad poslije Uskrsa načeti? Gdje? Na Istoku?

Na Crnom moru je sve spremno za novi rat. Da li to Uskrs nosi svijetu? I šta će se iz tog razviti.

Njemačka želi do kolovoza izvojevati mir. Kako? Na to pitanje će odgovoriti dani, koji nisu daleko. *P. Ć.*

ZEKINI DAROVI

Sunce sija
kroz grančice,
proljet žuri
niz strančice.

Tičić pjeva,
pjesma bruji,
cvijeće cvate,
pčela zuji!

Za konopac
zeko vuče,
o Uskrsu
pjesma puče:

»Zeko krasne
dare sprema;
za zlu djecu
ništa nema!«

K. M.

Konac četvrtgodišta

OVOM ZGODOM ĆEMO SPOMENUTI IMENA ONIH, KOJI SU SE »OBITELJI« SJETILI SVOJIM PRILOZIMA:

Po din 100: A. K. Zagreb, N. N. Zemun; — *po din 50:* Branko Bunjevčev, Zora Vasić; — *po din 30:* Dr Arnold Đuro; — *po din 25:* Perić Marko; — *po din 15:* Rohr Ema, Tomas Božena; — *po din 20:* Rozić Petar, Hirjovati Mihajlo, Župančić Slava; — *po din 10:* Vajda Katarina, Mršić Ivo, Klimek s. Nevenka, Nagj Evica, Rohr Ema, Koprić Emilija, Ing. Gabriel Rudolf, Šuveljak Margita, Džinić Ilija, Urik Marijana, Koreny Franjo i Eva, Divild Agneza, Jelaković Anka; — *po din 5:* Šneperger Đuro, Marinić Štefa, Bubanović Mandica, Sax Dragan, Butura Nikola, Štiler Ruža, Abramović Stanko, Župni ured, Vel. Bukovec, Guzej Valerija, Floriani Alojs, Duda Antonija, Marković Jelena, Štahan Tomislav, Nagj Evica, Vujković Adela; — *po din 4:* Hefe rer M., Štefčić M., Zavorski S., Risner B., Zaninović Vj., Weber S., Mrak D., Mar. Kongregacija Đakovo; — *po din 3:* Bardun E., Abramović S.; — *po din 2:* Subotić M., Kateković M., Lanik I., Topić A.

Stostruka hvala plemenitim darovateljima! Ugledali se u njih i drugi, a osobito oni, koji su ovaj put okasnili sa slanjem pretplate za prvo četvrgodište!

DOBRI SAVJETI ZA DOM

Objedi za svaki dan

N e d j e l j a: Juha od moždana. Pečena janjetina garnirana sa zelenjem. Krema od lješnjaka.. Uskrsni kolači.

P o n e d j e l j a k: Ragu od teleće glave. Pohani teleći odresci sa miješanom salatom. Biskvit sa polijevom od vina.

U t o r a k: Juha od rajčice. Poriluk, hljebac od faširanog mesa.

S r i j e d a: Juha od krupice. Goveđi gulaš sa žličnjacima od maslaca.

Č e t v r t a k: Juha od krumpira. Sarma. Palačinke.

P e t a k: Juha od cvjetače. Punjeni pečeni šaran sa krumpirom.

S u b o t a: Juha od zelenja. Plućna pečenka u soku sa špagetima. Naranče.

Večere za svaki dan

N e d j e l j a: Hladno pečenje od objeda sa mladim lukom. Kolači.

P o n e d j e l j a k: Kobasice sa hrenom.

U t o r a k: Rižoto od piletine.

S r i j e d a: Punjena topla jaja, salata od leće.

Č e t v r t a k: Sarma. Ukuhano voće.

P e t a k: Jastučići punjeni špinatom.

S u b o t a: Pečena teleća jetra, kaša od krumpira.

Što da kuhamo?

Uskrsni kolač u obliku janjeta. Miješaj 10 dkg maslaca sa 10 dkg šećera, dodaj tri žumanjka, zatim pol kg brašna, soli, naribane korice od limuna, kvasac od 2 dkg germe i toliko mladog mlijeka, da možeš izraditi čvrsto tijesto. U tijesto metni grožđice i očišćene narezane bademe. Dva oblika janjeta iz lima nareži maslacem, u udubine za oči metni po jednu grožđicu, stavi u svaki oblik tijesta i pusti da uskisne. Kad su oblici puni, oprezno ih sastavi, poveži špagom i peci polako jednu uru. Pečeno izvadi, pusti da ohladi, zatim načini bijelu ocaklinu iz četvrt kg šećera u prahu, malo vode, soka od limuna i malo ruma. Šećer treba miješati četvrt sata i paziti da ne bude suviše rijedak. Kolač prelij ocaklinom i kad se osuši, sveži oko vrata vrpcu. Takav je kolač lijep ukras stola za Uskrs.

Kuglice od oraha. Pomiješaj 14 dkg samljevenih oraha, 18 dkg šećera, jedno rebro razmekšane čokolade i jedan bjelanjak. Iz toga načini male kuglice, svaku namoči u bjelanjak i umotaj u kristalni šećer.

Kolačići s rumom. Miješaj 10 dkg maslaca sa jednim cijelim jajetom i dva žumanjka. Dodaj 8 dkg sitnog šećera, 6 dkg samljevenih bademа, 8 dkg brašna i dvije žlice ruma. To namaži tanko u tepsiju, pospi grubim šećerom i sitno narezanim bademima. Peci napola, nareži dva prsta široke dugačke nareske i peci ih do kraja.

Kuglice od lešnjaka. Stuci čvrsti snijeg od 3 bjelanjka, četvrt kg šećera u prahu i sok od limuna. Četvrt kg lešnjaka preprži u pečenjari, da se s njih olupi korica, a zatim ih samelji. Sve zajedno pomiješaj, načini rukom male kuglice, metni ih u tepsiju namazanu voskom i peci kod umjerene vatre. **S. A.**

Gospodarstvo

GOJITE LI KUNIĆE?

Sitna živad, kao pilići, golubi, kunići, patke, guske i pure važna su vrela mesa u kućanstvu. Za mjesta u provinciji, gdje je lakše doći do zeleni, vrlo je unosno gajenje k u n i ć a, ili kako se negdje nazivaju zečići.

G d j e ć e t e k u n i ć e s m j e s t i t i? Ako se bavite ručnim radovima, moći ćete i sami lako načiniti drvenu krletku. Krletka treba da ima pregrade, da dobijete mjesta za leglo malih kunića kao i odio za nešto odraslije. Zatim dolazi žlijeb za otjecanje vode te vratašca, kuda ćete unositi hranu. Ako je krletka smještena negdje u šupi, krov može biti drven, a ako se krletka nalazi vani, krov treba da je nepromočiv.

Ako vam je pravljenje posebnih krletki preskupo, iskoristite u tu svrhu trgovački sanduk, a na podlozi probijte više rupa za otjecanje vode. Odozgo sanduk pokrijte rešetkastim okvirom. Možete upotrebiti i stare bačve. Skinite jedno dno i mjesto njega stavite rešetkasta vrata. Bačva neka leži u vodoravnom položaju, a poda nj stavite drvene podmetače. Da živinu ne smeta okruglo unutrašnje dno, prekrijte ga starim letvama, a na tima opet probušite rupe za otjecanje vode.

KAKO ĆETE IH HRANITI? **Zimi** im možete i z j u t r a davati bijelu ili crvenu mrkvu, biltvinu repu, ostatke jabuka, otrebine povrća, prokuhane krumpirove otpatke i uopće sve kuhinjske ostatke. N a v e č e r im dajte suhu krmu, kao grahorku, djetelinu, djetelinu trolistku i luzernu, suho sijeno, lišće grahorke, što je ostalo iza skupljanja u snopove.

Ljeti ima za kuniće dosta trave po livadi, tratini i putovima, i to opet grahorka, raznovrsna zelena djetelina, mlječnjak (maslačak), divlji mak, staračac, krlj, radić, podbjel, gorušica (slačica), peršun, krosuljica, kupus, celer, komorač (kopar), lišće i grančice brijesta, loze, jabuke ili vrbe. To ćemo im dati izjutra, a n a v e č e r, ukoliko su ujutro jeli samo zelenje, hranit ćemo ih suhom hranom: žitarice pabirčene u polju, slama i zrno od žita, zobi i ječma.

Dobro je u svako doba godine dati kunićima o ručku žlicu zobi ili ječma.

IZBOR KUNIĆA je vrlo važan, ako želite imati što veću korist od njih. Sigurno ima neko u vašoj blizini, ko se njima bavi, te bi vam mogao kod izbora poslužiti savjetom, a možda i sam ustupiti mlade od onih vrsta, koje on gaji.

Za pasminu r u s a poznato je, da se razvija brzo, meso mu je izvrsno, ali ne naraste velik. Koža mu je hermelinova, oči su mu crvene a uši, nos, cape i rep vrlo crni. Raste do 2 kg.

Ako vas je velika obitelj, to trebate mnogo mesa za kuću, a možda i za prodaju, dobro je uzeti vrstu t. zv. n o r m a n c a. Krupni su, dlake sive bez ikakve mrlje, malenih, uspravnih, uskih i vrlo približenih ušesa. Narastu do 3 kg. Ako križate vrste normanca ili velikog flandrijca, dobit ćete velike kuniće, koji rastu do 6 kg.

Ako dosada niste gajili kuniće, nemojte ih zbiti mnogo, osim ako imate dovoljno mjesta. Hranite ih sami, a za to vrijeme ostavite psa daleko. Najbolje vrijeme za množenje je između veljače i lipnja. U južnim krajevima mnogo se kunića izleže već u veljači. U studenijim mjestima, te ako vam je krletka smještena vani, ne ćete ih dobiti prije ožujka ili travnja. Nastojte da što više križate, jer množenje istih vrsta slabi rod i umanjuje plodnost.

Ženka kod kunića nosi 30 do 32 dana, doji mlade 42 do 45 dana. Od prosinca do veljače nema množenja, te se ono održava 10 mjeseci. Ako zbrojite dane nošenja i dojenja mladih, dobit ćete broj 77. Ako tim brojem podijelite 300 dana (vrijeme njihova množenja), dobit ćete broj množenja na godinu, a to je 4. Ako počnete već ove godine s gajenjem kunića i uspijete da dobijete 3 lega, od jednog para imat ćete koncem godine mjesto dva kunića njih 18 (svako leženje po 6). **K.**

Kućni savjeti

Osvježivanje pouljenih zidova. Zidovi u kuhinji, hodniku, kupaoni i t. d., koji su premazani uljenom bojom, najbolje se i najbrže očiste na ovaj način: laganoj sapunici dodaj malo lizola, pa dobro izmiješaj. Sad uzmi spužvu, pa ju zamoči u tu tekućinu, te njom dobro istari zid. Tako ćeš ukloniti svaku mrlju, ali natrto mjesto odmah treba isprati čistom vodom. Opazit ćeš da su stijene tako čiste, kao da bi bile ponovo prevučene uljenom bojom. Sve to stajat će malo truda i malo para.

Terpentin u kućanstvu. Terpentin je veoma potreban u kućanstvu. Stara lakirana koža naribana terpentinom dobiva nov sjaj. Povošteno platno ne pere se vodom i sapunom, već se natare krpom zamočenom u terpentin. Tako se izgubi nečistoća, a platno postaje sjajnije i dugotrajnije. Rublje postaje bjelijim, kad ga peremo vodom, kojoj smo dometnuli malo terpentina. Na 5 l vode jednu žlicu terpentina, a zatim ga treba osušiti na zraku. Nekoliko kapi terpentina dodano škrobu čini, da glačalica ostane čista, kad se gladi rublje. Pokućstvo natrto smjesom od 2 dijela maslinovog ulja i jednog dijela terpentinova ulja postaje kao novo. Povraća mu se stari sjaj. Nekoliko kapi terpentina tjera moljce iz ormara ili sanduka. I miši bježe od njeg. Terpentinom se liječe opekline, samo ako nijesu otvorene. **I. S.**

ZA VAŠU ZABAVU

KOD LIJEČNIKA. Liječnik: »Pokažite mi jezik!«

Gospojica: »Ali, gospodine doktore, mene boli noga!«

Liječnik: »Ništa zato. Kod ženskih je uvijek najvažnije jezik.«

ČUDAN NAPREDAK. Otac (kćerkici): »Pa ti ovih posljednjih dana sviraš sve to gore i gore, a danas si upravo svirala, kao da je već pekosutra!«

DANAŠNJI ĐACI. Profesor: »Kod kojega je ono mjesta Napoleon izgubio bitku?«

Đak: »Kod vaterpola!«

RIBIĆ: »Bezobrazluk, ko je koga ulovio, ja tebe ili ti mene?«

NIJE SE RODIO. Gospodin: »A kad si se ti, mali, rodio?«

Dječačić: »Ja se uopće nisam rodio! Ja imam maćehu.«

DOBROTVORNOST. Prolaznik (prosjaku): »Evo vam pola dinara! Ali zapravo ne bi trebalo dati novaca čovjeku sa zdravim udovima!«

Prosjak: »Možda bi vi htjeli, da za vaših pedeset para još slomim nogu ili ruku...?«

U ŠKOLI. Učiteljica: »Kad ja kažem »ja sam lijepa«, koje je to vrijeme?«

Učenik: »Prošlo vrijeme, gospodična!«

ČUDNO PITANJE. Profesor (pita seljaka): »A šta vi radite, kad vam krava više ne daje mlijeka?«

Seljak: »Odvedem je na sajam.«

Profesor: »Pa zar to pomaže?«

OSOBITA ČAST. »Oprostite, gospodine načelniče, što sam sjeo upravo na vaš šešir.«

»Time ste me, ekscelencijo, osobito počastili. Dok budem živ, nosit ću ovaj šešir.«

UVIĐAVNOST. Zubaru Trgiću došao dimnjačar, da mu čestita novu godinu.

»Dragi moj,« ispričavao se zubar, »poslovi slabo idu, pa vam novaca ne mogu dati, nego ako hoćete, mogu vam besplatno izvaditi makar i dva zuba!«

U PLESNOJ ŠKOLI. On: »A koliko godina imate, gospojice?«

Ona: »No čujete! Takva se pitanja damama ipak ne postavljaju.«

On: »Pa zar ste već tako stara?!«

ČUDNO PITANJE. »I onda reče Bog zmiji: odsad ćeš za kaznu puzati potrbuške!« priča kateheta za vrijeme vjeronauka.

»Molim,« javio se na to mali Matek, »zar su zmije prije toga puzale na leđima?«

KOD LIJEČNICE. A.: »No, što ti je rekla doktorica, kad si je zaprosio za njenu ruku?«

B.: »Rekla nije ništa. Ali mi je najprije opipala bilo, a zatim — napisala recept!«

KOD FOTOGRAFA. Fotograf: »Molim, samo prijazno, gospodine! Samo prijazno lice, molim!«

Mušterija: »Onda moram ipak prije svući cipele, jer me baš užasno stišću!«

U NELOŽENOJ ŠKOLI. Branko odgovara kod ploče i drži ruke u džepovima od hlača.

»Zar ti je zima za ruke?« pita ga učitelj.

»Nije.«

»Onda ih izvadi iz džepa!«

»Je, ali onda mi bude bilo zima, gospodine učitelju!«

MAJČINA BRIGA. Mati: »Miro! Ako te Zlatko zaprosi, reci mu, da prije govori sa mnom.«

Mira: »A ako me ne zaprosi?«

Mati: »Onda mu reci, da ja želim govoriti s njim!«

Sabrao *Sl. Tr-ski*

ZANIMLJIVOSTI

NAJVEĆA KUHINJA NA SVIJETU valjda jest kuhinja poduzeća »Bon Marché« u Parizu. Tu se sprema hrana za 6.000 činovnika te velike radnje. Najmanji kuhaći lonac sadrži 300, a najveći 1500 litara.

DVA KOSA TORNJA NA SVIJETU. Obično se znade za glasoviti kosi toranj u Pizi, a rijetko je komu poznat još jedan takav, doista ne onako lijep, ali vrlo dobro građen. Taj drugi se nalazi u mjestu Etampes nekoliko km od Pariza.

NAJVEĆU BAČVU NA SVIJETU ima Maltemora u Kaliforniji. Sadržina joj je 3380 hektolitara. Čuvena najveća bačva u Heidelbergu je tek slaba njezina prilika. Za njezine obruče potrošeno je 18000 kg čelika.

PRVI SAMOKRES izneđen je g. 1814. Izumio ga je J. F. Grobet iz Valorbea u Francuskoj. Pucao je sedam puta redom. Kao mnogi izumitelji umro je i Crobet u velikoj bijedi.

RUDNICI SAPUNA. Nevjerojatno, je li? Ipak ih ima i to ne samo u Novoj Zelandiji, gdje se sapun iz rudnika naveliko proizvodi, nego i u nekim krajevima u Americi. Tako u Dakoti izvire tekući sapun i to skoro vruć. Čim izađe na zrak, očvrsne. U Aschrofu (engl. Kolumbija) ima jezero, kojega voda sadrži toliko sodinog boraksa, da se njenim isparivanjem dobiju velike plohe tvrdog sapuna.

KAKO ĆETE POZNATI KAKVOĆU KOŽE? Na glatkoj strani kože odrežete nožićem ili postolarskim nožem pločicu kože, ne dublju od jednog mm.

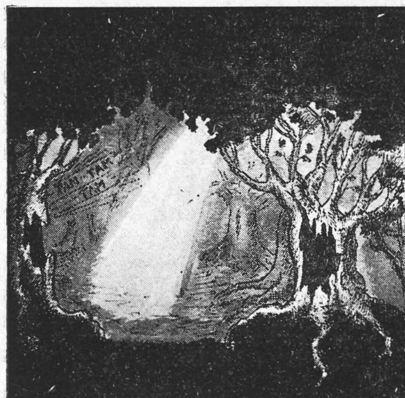
Ulijte u jednu posudu, ali ta ne smije biti od kovine, čašu vrlo jakog vinskog octa. U nj ubacite pločicu kože i pokrijte, da tekućina ne isparuje. Ako je koža dobro urađena i strojena, ne će se nabrati ni izobličiti. Iza nekoliko mjeseci dobit će u octu nešto zagasitiju boju.

Naprotiv, ako koža nije dobro rađena i strojena taninom, njezina se vlakanca razvlače i šire tako, te se za nekoliko dana ili najviše nekoliko mjeseci koža pretvori u kiljevinsku tvar.

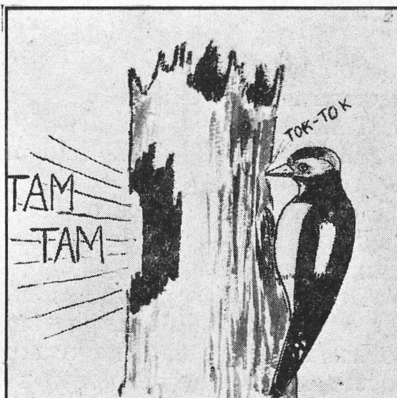
Priča u stripovima

U carstvu papiga

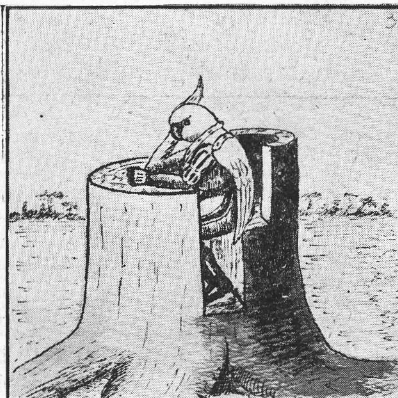
Napisao i nacrtao Ivo Ciko

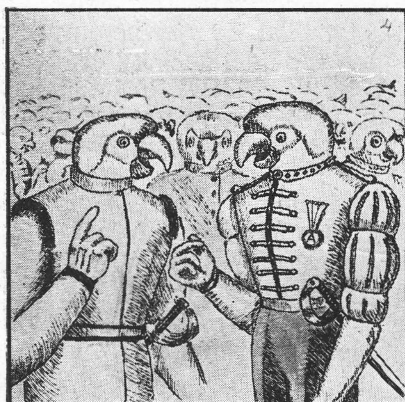
1. U času kada je kroz lišće probila prva zraka jutarnjeg sunca, zaječao je kroz Psitacineziju ram-tam-tam.

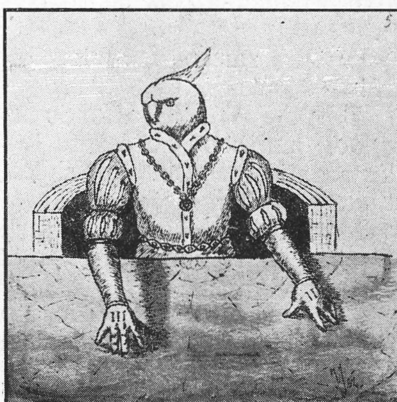
2. Na zbornom mjestu naroda Psitaci udarao je u jedno šuplje drvo svojim kljunom šareni dijetao.

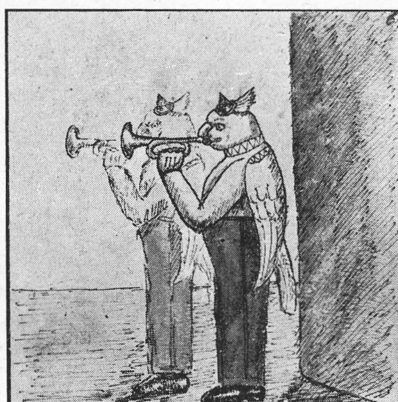
3. U svom tronu sjedio je tmuran i zabrinut kralj papiga, njegovo milostivo Veličanstvo Kakadu Kukmoglavski.

4. Za kratko vrijeme sakupili su se plemeniti vitezovi raspravljajući i nagađajući uzrok skupštine.

5. Kakadu ustane i omjeri sve prisutne čvrstim pogledom, zatim počeka, da se mnoštvo umiri.

6. U tom času prinesu trubači trube kljunu. Na glas truba nastane muk među mnoštvom vitezova.

7. Tužnim glasom započe kralj: »Mi, kralj papiga, gledamo groblje svojega naroda.

8. Majmun Zelena Zvijer stalno pustoši naše domove, plijeni naša gnijezda, ubija mirne građane naše zemlje.

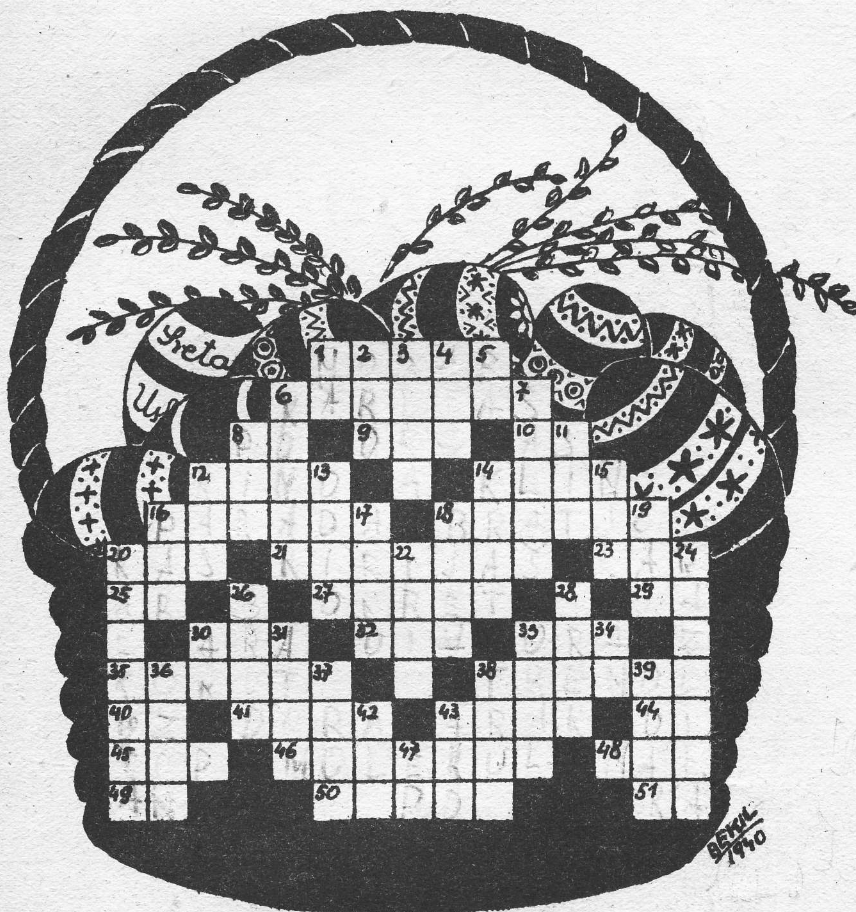
9. Mi moramo tim zločincima stati već jednom na put!« zagrmi kralj, čija se bol već pretvorila u srdžbu.

(Nastavit će se.)

Molimo sve naše pretplatnike, da ovaj broj „Obitelji“ pokažu poznatim obiteljima i da ih sad o uskrsnim blagdanima nagovore, neka se također pretplate na naš list, koji nosi radost svim i starijim i mlađim članovima obitelji, pa tako goji obiteljski duh po hrvatskim kućama

Uskrsna križaljka

Složio V. Kereković, Zagreb

Vodoravno: 1. plav, 6. milosrđe (tuđ.), 8. prema, 9. stara mjera, 10. igraća karta, 12. mjesto gdje se prikazuju filmovi, 14. čavao, čukalj, 16. svečanost (tuđ.), 18. bratanić, sinovac, 20. brži konjski hod, 21. vozar, kočijaš, 23. planina u Srbiji (Kr. Marko), 25. inicijali velikog hrvatskog učitelja, 27. kretnja tijelom, 29. inicijali hrvatskog kritičara (prije prezime!), 30. papiga, 32. engleski ulje (fon.), 33. sat, 35. žalost (tuđ.), 38. glazbeni izraz = drhtajući (bez zadnjeg slova!), 40. protivno od »niz«, 41. ž. ime (hip. mjesto Doroteja), 43. mjera za papir, 44. kratica za pripadnika jednoga katoličkog reda, 45. vrst ratnog oružja, 46. čestica (tuđ.), 48. biljka iz koje se dobiva opij, 49. inicijali hrv. književnika (Zabavna biblioteka), 50. napetost, 51. egip. bog sunca.

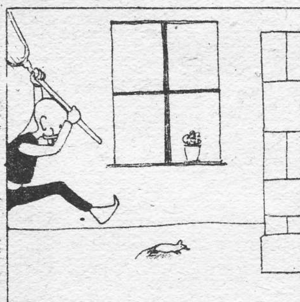
Okomito: 1. Inicijali pisca romana »Bartol i Bara« (prije prezime), 2. kralj ptica, (ao=o), 3. ponost, čast, slava, 4. slovenski »otac«, 5. kao 51 vodoravno, 6. prenoćište, 7. majur, farma, 8. svadba, 11. nije gladan, 12. kao 20. vod., 13. odjel, razred, 14. puta, red (dodaje se broju), 15. grad u Srbiji, 16. dvoje, 17. tvornica likera u Zagrebu, 18. vrst hrasta, 19. kad se kaže, kako je koga pas ujeo, 20. grad u Indiji (Ganges!), 22. država u Aziji, 24. diferencija, 26. lađa, 28. pok. slovenski socijalni i polit. radnik, 30. mjera za površinu, 31. najsitnija čestica jednog elementa, 33. gora u Rusiji, 34. kao 1., samo prije ime, 36. plin zdrav za pluća, 37. Mojsijev brat, 38. sitna čestica smeća, 39. krevet, nosila, 42. uzvik, 43. pogodb. veznik, 47. pjesničko djelo.

Rješenje treba poslati do 5. travnja. Među odgonetače podijelit će se 50 romana.

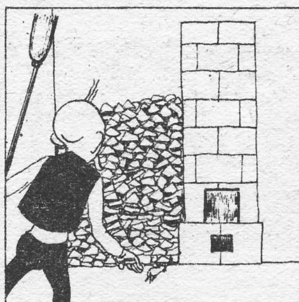
NAGRAĐENI U 3—4. BROJU.

Po 2 knjige dobili su P. Slovinić iz Š. i K. Vezen iz P. Po 1 knjigu A. Raspović iz N., A. Šimunović iz C., M. Krsnik iz Š., Prosvj. dr. »Naš Dom«, Kragujevac, I. Tusić iz C., A. Klun iz S. P., K. Vojnić iz Subotice, P. Blažević iz D., Don I. Blažević iz H. L., N. Jurčenko iz V., I. Burnać iz Č., V. Prdija iz K., F. Bilek iz Sarajeva, S. Zubović iz B., S. Pavešić iz T., Don A. Peroš iz B. i M. Savec iz S. P.

Dobrijanov lov na miša

Ne po mrkloj noći,
već po bijelu danu
došô miš u goste
čiki Dobrijanu.

Al do takva gosta
Čiki danas nije,
pa se eno sprema
u lov, da ga bije.

Čika diže, skida
i premeće stvari,
traži svuda miša,
da ga smjesta shari.

Premetnu i drva,
al ne nađe niš:
kroz rupu umače
mali hitri miš!

Ilustrovani list „Obitelj" stoji 1·50 Din po broju. Pretplata na list zajedno s jednim romanom u knjizi stoji 30 Din na tri mjeseca, za inozemstvo 4 dolara godišnje. Pretplata se plaća unaprijed. Rukopisi se ne vraćaju. „Obitelj" izdaje Konzorcij Kuća Dobre Štampe. Za izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, glavni urednik „Obitelji" Zagreb, Trenkova 1. Adresa uredništva i uprave „Obitelji": Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Telefon 24-403. Ček. rač. pošt. šted. br. 33.53(„Obitelj" se tiska u Tiskari Narodnih Novina u Zagrebu.

Robna kuća

Kastner i Öhler

Zagreb Ilica 4 i 6

